# A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Egységes piaci szükséghelyzeti eszköz

(2023/C 157/11)

| | |
|---|---|
| **Előadó:** | Muhterem ARAS (DE/Zöldek), Baden-Württemberg tartományi közgyűlésének elnöke, Németország |
| **Referenciaszövegek:** | Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az egységes piaci szükséghelyzeti eszköz létrehozásáról és a 2679/98/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről<br>COM(2022) 459 final<br>Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az (EU) 2016/424, az (EU) 2016/425, az (EU) 2016/426, az (EU) 2019/1009 és a 305/2011/EU rendeletnek az egységes piaci szükséghelyzet miatt szükséges megfelelőségértékelésre, közös előírások elfogadására és piacfelügyeletre vonatkozó szükséghelyzeti eljárások tekintetében történő módosításáról<br>COM(2022) 461 final<br>Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a 2000/14/EK, a 2006/42/EK, a 2010/35/EU, a 2013/29/EU, a 2014/28/EU, a 2014/29/EU, a 2014/30/EU, a 2014/31/EU, a 2014/32/EU, a 2014/33/EU, a 2014/34/EU, a 2014/35/EU, a 2014/53/EU és a 2014/68/EU irányelvnek az egységes piaci szükséghelyzet miatt szükséges megfelelőségértékelésre, közös előírások elfogadására és piacfelügyeletre vonatkozó szükséghelyzeti eljárások tekintetében történő módosításáról<br>COM(2022) 462 final |

## I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

### Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az egységes piaci szükséghelyzeti eszköz létrehozásáról és a 2679/98/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

### COM(2022) 459 final

### 1. módosítás

(33) preambulumbekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| Ezenfelül a válság szempontjából releváns áruk egységes piaci szükséghelyzet során való rendelkezésre állásának biztosítása érdekében a Bizottság javasolhatja a tagállamoknak a stratégiai tartalékok elosztását, kellően szem előtt tartva a szolidaritás, a szükségesség és az arányosság elvét. | Ezenfelül a válság szempontjából releváns áruk egységes piaci szükséghelyzet során való rendelkezésre állásának biztosítása érdekében a Bizottság javasolhatja a tagállamoknak a stratégiai tartalékok elosztását, kellően szem előtt tartva a szolidaritás, a szükségesség és az arányosság elvét. ***Ennek során figyelembe kell venni a különböző helyi és regionális igényeket, mint például a legkülső régiók, a sűrűn lakott városok, a vidéki térségek vagy a határ menti régiók igényeit.*** |

**Indokolás**

Magától értetődik.

**2. módosítás**

1. cikk (3) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| A tagállamok kötelesek rendszeresen megosztani az információkat egymással és a Bizottsággal minden, e rendelet hatálya alá tartozó ügyben. | A tagállamok kötelesek rendszeresen megosztani az információkat egymással és a Bizottsággal***, valamint az Európai Parlamenttel, a Régiók Európai Bizottságával és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal*** minden, e rendelet hatálya alá tartozó ügyben. |

**Indokolás**

A helyi és regionális önkormányzatoknak számos, az egységes piaci szükséghelyzeti eszköz keretében aktivált intézkedést kell végrehajtaniuk. Ezért legalább az RB-n keresztül tájékoztatni kell őket.

**3. módosítás**

2. cikk (8) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| Ez a rendelet nem érinti a tagállamoknak a nemzetbiztonság védelmére vonatkozó felelősségét vagy az alapvető állami funkciók védelmére, köztük az állam területi integritásának biztosítására és a közrend fenntartására irányuló hatáskörét. | Ez a rendelet nem érinti a tagállamoknak a nemzetbiztonság védelmére vonatkozó ***általános*** felelősségét vagy az alapvető állami funkciók védelmére, köztük az állam területi integritásának biztosítására és a közrend fenntartására irányuló hatáskörét. |

**Indokolás**

A 16. és azt követő cikkekbe, a szabad mozgásra vonatkozó szabályok gyakorlati hatékonyságának megőrzése érdekében, pontosításképpen be kell illeszteni az „általános” szót.

**4. módosítás**

4. cikk (3) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| A tanácsadó csoport ülései a Bizottság elnökletével folynak, és a csoport titkársági teendőinek ellátásáról a Bizottság gondoskodik. A Bizottság felkérheti ***az Európai Parlament egy képviselőjét***, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban 49 részes EFTA-államok képviselőit, valamint a gazdasági szereplők képviselőit, az érdekelt feleket tömörítő szervezeteket, a szociális partnereket és a szakértőket a tanácsadó csoport ülésein megfigyelőként való részvételre. A válság szempontjából releváns egyéb uniós szintű szervek képviselőit meg kell hívnia a tanácsadó csoport releváns üléseire megfigyelőként. | A tanácsadó csoport ülései a Bizottság elnökletével folynak, és a csoport titkársági teendőinek ellátásáról a Bizottság gondoskodik. ***A tanácsadó csoportban állandó tagok ezenkívül az Európai Parlament és a Régiók Európai Bizottsága képviselői.*** A Bizottság felkérheti az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban 49 részes EFTA-államok képviselőit, valamint a gazdasági szereplők képviselőit, az érdekelt feleket tömörítő szervezeteket, a szociális partnereket és a szakértőket a tanácsadó csoport ülésein megfigyelőként való részvételre. A válság szempontjából releváns egyéb uniós szintű szervek képviselőit meg kell hívnia a tanácsadó csoport releváns üléseire megfigyelőként. |

**Indokolás**

Az Európai Parlamentnek és a Régiók Európai Bizottságának állandó helyekkel kell képviseltetnie magát a tanácsadó csoportban a parlamenti ellenőrzés biztosítása, valamint az uniós jogszabályokat helyi szinten végrehajtó helyi és regionális önkormányzatok bevonása érdekében. A helyi és regionális önkormányzatok vannak közvetlenül kitéve a válságok okozta problémáknak és hatásoknak, és ők tudnak első kézből beszámolni az eseményekről. A Régiók Európai Bizottságán keresztül a helyi és regionális önkormányzatok szempontjait is figyelembe lehet venni a tanácsadó csoportban.

**5. módosítás**

5. cikk (1) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| A tagállamoknak központi kapcsolattartó hivatalokat kell kijelölniük, amelyek felelősek a többi tagállam központi kapcsolattartó hivatalaival és az uniós szintű központi kapcsolattartó hivatallal e rendelet keretében való kapcsolattartásért, koordinációért és információcseréért. Ezeknek a kapcsolattartó hivataloknak össze kell hangolniuk és gyűjteniük a releváns nemzeti illetékes hatóságoktól kapott információkat. | A tagállamoknak ***a helyi és regionális önkormányzatok bevonásával*** központi kapcsolattartó hivatalokat kell kijelölniük, amelyek felelősek a többi tagállam központi kapcsolattartó hivatalaival és az uniós szintű központi kapcsolattartó hivatallal e rendelet keretében való kapcsolattartásért, koordinációért és információcseréért. Ezeknek a kapcsolattartó hivataloknak össze kell hangolniuk és gyűjteniük a releváns nemzeti***, regionális és helyi*** illetékes hatóságoktól kapott információkat. |

**Indokolás**

Be kell vonni a regionális és helyi önkormányzatokat is, mivel a nemzeti kapcsolattartó hivatalok nem elegendőek az információcsere biztosításához. A tagállamok politikai és alkotmányos struktúrájától függően érdemes előzetesen bevonni a regionális vagy helyi hivatalokat.

**6. módosítás**

6. cikk (1) bekezdés a) pont

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| a) a nemzeti és az uniós szintű illetékes hatóságok közötti együttműködés az egységes piaci éberségi és szükséghelyzeti üzemmód irányítása érdekében az éberségi és szükséghelyzeti üzemmód során az egységes piac valamennyi ágazatában; | a) ***a helyi, a regionális,*** a nemzeti és az uniós szintű illetékes hatóságok közötti együttműködés az egységes piaci éberségi és szükséghelyzeti üzemmód irányítása érdekében az éberségi és szükséghelyzeti üzemmód során az egységes piac valamennyi ágazatában; |

**Indokolás**

A helyi és regionális szint bevonása.

**7. módosítás**

6. cikk (2) bekezdés a) pont

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| a releváns nemzeti illetékes hatóságok, az 5. cikk értelmében kijelölt központi kapcsolattartó hivatalok, valamint a 21. cikkben említett integrált ügyintézési pontok jegyzéke, azok elérhetőségei, meghatározott szerepköre és felelősségi köre az e rendelet szerinti éberségi és szükséghelyzeti üzemmód során a nemzeti jogszabályok szerint; | a releváns nemzeti***, helyi és regionális*** illetékes hatóságok, az 5. cikk értelmében kijelölt központi kapcsolattartó hivatalok, valamint a 21. cikkben említett integrált ügyintézési pontok jegyzéke, azok elérhetőségei, meghatározott szerepköre és felelősségi köre az e rendelet szerinti egységes piaci éberségi és szükséghelyzeti üzemmód során a nemzeti jogszabályok szerint; |

**Indokolás**

A helyi és regionális szint bevonása a tagállamok struktúrájától függően.

**8. módosítás**

8. cikk (3) bekezdés c) pont

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| a földrajzi terület; az egységes piacnak a zavar vagy lehetséges zavar által érintett hányada; az ellátási láncok zavaraival szemben különösen sebezhető vagy azoknak különösen kitett földrajzi területekre – köztük az Unió legkülső régióira – gyakorolt hatás; | a földrajzi terület; az egységes piacnak a zavar vagy lehetséges zavar által érintett hányada; az ellátási láncok zavaraival szemben különösen sebezhető vagy azoknak különösen kitett földrajzi területekre – köztük az Unió ***határ menti régióira és*** legkülső régióira – gyakorolt hatás; |

**Indokolás**

Magától értetődik.

**9. módosítás**

9. cikk (1) bekezdés a) pont

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| Amennyiben a Bizottság a tanácsadó csoport véleményét figyelembe véve úgy ítéli meg, hogy fennáll a 3. cikk (2) bekezdésében említett fenyegetés, végrehajtási jogi aktus révén legfeljebb hat hónapos időszakra aktiválja az éberségi üzemmódot. A végrehajtási jogi aktusnak tartalmaznia kell a következőket: | Amennyiben a Bizottság a tanácsadó csoport véleményét figyelembe véve úgy ítéli meg, hogy fennáll a 3. cikk (2) bekezdésében említett fenyegetés, végrehajtási jogi aktus révén legfeljebb hat hónapos időszakra aktiválja az éberségi üzemmódot. A végrehajtási jogi aktusnak tartalmaznia kell a következőket: |
| a) a válság lehetséges hatásának értékelése; | a) a válság lehetséges hatásának értékelése***, beleértve a határ menti régiók különleges helyzetét***; |

**Indokolás**

Magától értetődik.

**10. módosítás**

11. cikk (5) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| Az illetékes nemzeti hatóságoknak kellően figyelembe kell venniük a gazdasági szereplők és különösen a kkv-k esetében az információkérésekkel járó adminisztratív terheket, és biztosítaniuk kell, ***hogy azok a minimális szintre korlátozódjanak***. | Az illetékes nemzeti hatóságoknak kellően figyelembe kell venniük a gazdasági szereplők és különösen a kkv-k esetében az információkérésekkel járó adminisztratív terheket, és biztosítaniuk kell, ***hogy a megkeresések tartalma arányos legyen, és szigorúan a 9. cikknek való megfeleléshez szükséges szintre korlátozódjon***. |

**Indokolás**

A vállalkozásokra nehezedő szükségtelen terhek elkerülése.

**11. módosítás**

12. cikk (2) bekezdés a) pont

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén előírhatja a tagállamok számára, hogy szolgáltassanak a 9. cikk (1) bekezdésével összhangban elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt árukra vonatkozó információkat a következők tekintetében: | A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén előírhatja a tagállamok számára, hogy szolgáltassanak a 9. cikk (1) bekezdésével összhangban elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt árukra vonatkozó információkat a következők tekintetében: |
| a) a területükön jelenleg megtalálható készletek; | a) a területükön jelenleg megtalálható készletek ***és telephelyek***; |

**Indokolás**

Fontos rákérdezni, hogy a tagállamok hol tárolják a válság szempontjából lényeges árukat, hogy azokat vészhelyzet esetén a távoli területeken is időben szét lehessen osztani.

**12. módosítás**

12. cikk (3) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| A gazdasági szereplők által a területükön felhalmozott vagy felhalmozás alatt álló készletek figyelembevételével a tagállamoknak mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy kialakítsák az (1) bekezdés értelmében stratégiai fontosságúnak minősített áruk stratégiai tartalékait. A Bizottságnak támogatást kell nyújtania a tagállamoknak az erőfeszítéseik összehangolásában és optimalizálásában. | A gazdasági szereplők által a területükön felhalmozott vagy felhalmozás alatt álló készletek***, valamint a területi egyensúly*** figyelembevételével – ***különös tekintettel a szigeti, hegyvidéki és egyéb távoli területekre*** – a tagállamoknak mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy kialakítsák az (1) bekezdés értelmében stratégiai fontosságúnak minősített áruk stratégiai tartalékait. A Bizottságnak támogatást kell nyújtania a tagállamoknak az erőfeszítéseik összehangolásában és optimalizálásában. |

**Indokolás**

Magától értetődik.

**13. módosítás**

15. cikk (1) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| Amennyiben a Bizottság a tanácsadó csoport véleményét figyelembe véve úgy ítéli meg, hogy az egységes piaci szükséghelyzeti üzemmód meghosszabbítása szükséges, javasolnia kell a Tanács számára az egységes piaci szükséghelyzeti üzemmód meghosszabbítását. A körülményekben bekövetkező sürgető és kivételes változásokra is figyelemmel a Bizottságnak törekednie kell arra, hogy ezt legkésőbb annak az időszaknak a lejárta előtt 30 nappal megtegye, amelyre vonatkozóan az egységes piaci szükséghelyzeti üzemmód aktiválásra került. A Tanács végrehajtási jogi aktussal alkalmanként legfeljebb hat hónappal meghosszabbíthatja az egységes piaci szükséghelyzeti üzemmódot. | Amennyiben a Bizottság a tanácsadó csoport véleményét figyelembe véve úgy ítéli meg, hogy az egységes piaci szükséghelyzeti üzemmód meghosszabbítása szükséges, javasolnia kell a Tanács számára az egységes piaci szükséghelyzeti üzemmód meghosszabbítását. A körülményekben bekövetkező sürgető és kivételes változásokra is figyelemmel a Bizottságnak törekednie kell arra, hogy ezt legkésőbb annak az időszaknak a lejárta előtt 30 nappal megtegye, amelyre vonatkozóan az egységes piaci szükséghelyzeti üzemmód aktiválásra került. A Tanács végrehajtási jogi aktussal alkalmanként legfeljebb hat hónappal meghosszabbíthatja az egységes piaci szükséghelyzeti üzemmódot. ***Meghosszabbítás hiányában az egységes piaci szükséghelyzeti üzemmód automatikusan lejár.*** |

**Indokolás**

A szükséghelyzeti intézkedéseknek minden esetben időben korlátozottnak kell lenniük, és a visszaélések megelőzése érdekében automatikusan kell véget érniük. Erről ugyan említés esik a 14. cikk (3) bekezdésében az „Aktiválás” cím alatt, de a deaktiválásról szóló cikkben nem, ezért fontos itt a pontosítás.

**14. módosítás**

16. cikk (1) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| Az egységes piaci szükséghelyzetre és a mögöttes válságra válaszul hozott nemzeti intézkedések elfogadásakor és alkalmazásakor a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy intézkedéseik teljes mértékben összhangban álljanak a Szerződéssel és az uniós joggal és különösen az e cikkben meghatározott követelményekkel. | Az egységes piaci szükséghelyzetre és a mögöttes válságra válaszul hozott nemzeti intézkedések elfogadásakor és alkalmazásakor a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy intézkedéseik teljes mértékben összhangban álljanak a Szerződéssel és az uniós joggal és különösen az ***ebben a tekintetben elsődleges és*** e cikkben meghatározott követelményekkel***, elsősorban a Schengeni határellenőrzési kódex szerinti intézkedések esetében***. |

**Indokolás**

Az egységes piaci szükséghelyzeti eszköz szabad mozgásra vonatkozó szabályainak érvényesülése érdekében ezeknek a szabályoknak részleges elsőbbséget kell élvezniük a Schengeni határellenőrzési kódexszel szemben, különben a tagállamok egyoldalú és összehangolatlan határellenőrzéseket vezethetnek be, amelyek természetüknél fogva határlezárásokkal érhetnek fel.

**15. módosítás**

16. cikk (2) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| Valamennyi korlátozásnak időben korlátozottnak kell lennie, ***és*** azokat haladéktalanul fel kell oldani, amint a helyzet lehetővé teszi ezt. Ezenfelül valamennyi korlátozásnak figyelembe kell vennie a határ menti régiók helyzetét. | Valamennyi korlátozásnak időben korlátozottnak kell lennie, azokat ***rendszeresen ellenőrizni kell, és*** haladéktalanul fel kell oldani, amint a helyzet lehetővé teszi ezt. Ezenfelül valamennyi korlátozásnak figyelembe kell vennie a határ menti régiók helyzetét. |

**Indokolás**

Magától értetődik.

**16. módosítás**

16. cikk (5) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy minden érintett érdekelt fél tájékoztatást kapjon az áruk, a szolgáltatások és a személyek – köztük a munkavállalók és a szolgáltatók – szabad mozgását korlátozó intézkedésekről még azok hatálybalépése előtt. A tagállamoknak biztosítaniuk kell az érdekelt felekkel folytatott folyamatos párbeszédet, beleértve a szociális partnerekkel és a nemzetközi partnerekkel való kommunikációt is. | A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy minden érintett érdekelt fél***, valamint a helyi és regionális önkormányzatok*** tájékoztatást ***kapjanak*** az áruk, a szolgáltatások és a személyek – köztük a munkavállalók és a szolgáltatók – szabad mozgását korlátozó intézkedésekről még azok hatálybalépése előtt. A tagállamoknak biztosítaniuk kell az érdekelt felekkel folytatott folyamatos párbeszédet, beleértve ***a Régiók Európai Bizottságával,*** a szociális partnerekkel és a nemzetközi partnerekkel való kommunikációt is. |

**Indokolás**

A helyi és regionális önkormányzatok bevonásának biztosítása.

**17. módosítás**

19. cikk (2) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| A tagállamoknak nyilatkozatot kell benyújtaniuk a Bizottsághoz az adott intézkedés elrendelésének indokoltságát és arányosságát igazoló okokról, amennyiben ezen indokok nem derülnek ki már magából a bejelentett intézkedésből. A tagállamoknak közölniük kell a Bizottsággal az intézkedést tartalmazó vagy az intézkedés által módosított ***nemzeti jogszabályok és közigazgatási szabályok*** teljes szövegét. | A tagállamoknak nyilatkozatot kell benyújtaniuk a Bizottsághoz az adott intézkedés elrendelésének indokoltságát és arányosságát igazoló okokról, amennyiben ezen indokok nem derülnek ki már magából a bejelentett intézkedésből. A tagállamoknak közölniük kell a Bizottsággal az intézkedést tartalmazó vagy az intézkedés által módosított***, az adott államban ez esetben alkalmazandó jogszabályok*** teljes szövegét. |

**Indokolás**

Egyes tagállamokban a régiók saját vagy kiegészítő szabályokat fogadhatnak el, ezért nemcsak a nemzeti jogszabályokat, hanem az érintett tagállamban alkalmazandó összes jogszabályt is meg kell említeni.

**18. módosítás**

21. cikk (2) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a polgároknak, a fogyasztóknak, a gazdasági szereplőknek és a munkavállalóknak, valamint azok képviselőinek lehetőségük legyen kérésre a megfelelő integrált ügyintézési pontokon keresztül tájékoztatást kapni az illetékes hatóságoktól a vonatkozó nemzeti válságreagálási intézkedések általános értelmezéséről és alkalmazásáról. Ennek a tájékoztatásnak adott esetben tartalmaznia kell egy lépésenkénti útmutatót is. A tájékoztatást egyértelmű, közérthető és könnyen értelmezhető megfogalmazásban kell biztosítani. Távolról és elektronikus úton is könnyen hozzáférhetőnek, valamint naprakésznek kell lennie. | A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a polgároknak, a fogyasztóknak, ***a helyi és regionális önkormányzatoknak,*** a gazdasági szereplőknek és a munkavállalóknak, valamint azok képviselőinek lehetőségük legyen kérésre a megfelelő integrált ügyintézési pontokon keresztül tájékoztatást kapni az illetékes hatóságoktól a vonatkozó nemzeti válságreagálási intézkedések általános értelmezéséről és alkalmazásáról. Ennek a tájékoztatásnak adott esetben tartalmaznia kell egy lépésenkénti útmutatót is. A tájékoztatást egyértelmű, közérthető és könnyen értelmezhető megfogalmazásban kell biztosítani. Távolról és elektronikus úton is könnyen hozzáférhetőnek, valamint naprakésznek kell lennie. |

**Indokolás**

Mindenki számára hozzáférést kell biztosítani a tagállamok integrált ügyintézési pontjaihoz. Ezt megkönnyítheti a regionális szint. Ez különösen a határ menti régiókban és a peremterületeken elengedhetetlen.

**19. módosítás**

22. cikk (2) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| Az uniós szintű integrált ügyintézési pontnak az alábbi segítségnyújtást kell biztosítania a polgárok, a fogyasztók, a gazdasági szereplők és a munkavállalók, valamint azok képviselői számára: […] | Az uniós szintű integrált ügyintézési pontnak az alábbi segítségnyújtást kell biztosítania a polgárok, a fogyasztók, ***a helyi és regionális önkormányzatok,*** a gazdasági szereplők, a munkavállalók és azok képviselői számára: […] |

**Indokolás**

A helyi és regionális önkormányzatok bevonásának biztosítása.

**20. módosítás**

24. cikk (1) bekezdés

| Az Európai Bizottság által javasolt szöveg | Az RB módosítása |
|---|---|
| A válság szempontjából releváns súlyos hiányok vagy azok közvetlen veszélye esetén a Bizottság felkérheti a válság szempontjából releváns ellátási láncokban tevékenységet folytató képviselő szervezeteket vagy gazdasági szereplőket arra, hogy önkéntes alapon, meghatározott időn belül szolgáltassanak konkrét információkat a Bizottságnak a termelési kapacitásukról, a válság szempontjából releváns áruk és azok alkotórészeinek azokban az uniós termelőüzemekben és harmadik országbeli üzemekben megtalálható esetleges készleteiről, amelyeket üzemeltetnek, megbíznak, vagy ahonnan beszerzéseik származnak, valamint az ellátási láncok releváns zavaraival kapcsolatos információkról. | A válság szempontjából releváns súlyos hiányok vagy azok közvetlen veszélye esetén a Bizottság felkérheti a válság szempontjából releváns ellátási láncokban tevékenységet folytató képviselő szervezeteket vagy gazdasági szereplőket arra, hogy önkéntes alapon, meghatározott időn belül szolgáltassanak konkrét információkat a Bizottságnak a termelési kapacitásukról, a válság szempontjából releváns áruk és azok alkotórészeinek azokban az uniós termelőüzemekben és harmadik országbeli üzemekben megtalálható esetleges készleteiről, amelyeket üzemeltetnek, megbíznak, vagy ahonnan beszerzéseik származnak, valamint az ellátási láncok releváns zavaraival kapcsolatos információkról. ***Az Európai Bizottság gondoskodik arról, hogy a gazdasági szereplők, különösen a kkv-k adminisztratív és kereskedelmi terhei a lehető legkisebbek maradjanak, a válaszadási határidők realisztikusak legyenek, a felhívások tartalma pedig arányos és feltétlenül szükséges legyen.*** |

**Indokolás**

A vállalkozásokra nehezedő szükségtelen terhek elkerülése.

II. **POLITIKAI AJÁNLÁSOK**

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB),

1. üdvözli az Európai Bizottság egységes piaci szükséghelyzeti eszközre irányuló javaslatát, amelynek célja, hogy jövőbeli válsághelyzetekben biztosítsa az egységes piac működését, beleértve a személyek szabad mozgását is;

2. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány során az összehangolt uniós fellépés lehetővé tette az egységes piac szabadságainak helyreállítását. Oroszország Ukrajna elleni, a nemzetközi jogot sértő agresszív háborúja azonban rámutat, milyen gyorsan kialakulhat egy új válság;

3. rámutat arra, hogy a válságok milyen súlyos következményekkel járhatnak az egységes piacra nézve; hangsúlyozza a szükségleteken alapuló intézkedések fontosságát a válsággal kapcsolatos európai, nemzeti, regionális és helyi szintű eltérések kezelése érdekében, valamint a szükségleteken alapuló kohéziós politika jelentőségét, amely azonos célkitűzések mellett előmozdítja a válságokkal szembeni rezilienciát;

4. megismétli azt a véleményét, hogy különösen az áruk, a személyek és a szolgáltatások szabad mozgását kell megvédeni a válságokkal szemben; hangsúlyozza a határ menti régiók különleges szerepét a működő egységes piac szempontjából;

5. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 174. cikkének hatálya alá tartozó területeket különösen érintik a válságok hatásai, mivel helyzetük miatt már most is kihívásokkal néznek szembe;

6. ezért úgy véli, hogy az egységes piac számára szilárd, átfogó uniós válságkezelési keretre van szükség, amely kiegészíti a meglévő és tervezett ágazatspecifikus szabályokat;

**Határigazgatás az egységes piaci szükséghelyzeti eszköz keretében**

7. hangsúlyozza, hogy elsősorban a határ menti régiókat sújtják a válsággal összefüggő és különösen az egyoldalú és rövid távú határlezárások; ez az oktatás, az egészségügy és az energia, valamint az áruszállítás területén folytatott teljes együttműködést, a határ menti ingázókat, a szolgáltatókat, de a családokat és az emberek közötti egyéb kapcsolatokat is érinti;

8. rámutat különösen arra, hogy a határellenőrzések a határátkelőhelyeken kialakuló több kilométeres torlódások miatt szinte határlezárásnak minősülnek;

9. ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a személyek, a szolgáltatások és az áruk válság idején való szabad mozgásának biztosítása érdekében adjon részleges elsőbbséget az egységes piaci szükséghelyzeti eszköz szabad mozgásra vonatkozó szabályainak a Schengeni határellenőrzési kódexszel szemben;

10. felszólítja a Tanácsot, hogy a rendelet hatálybalépését követően kezdjen tárgyalásokat az EU külső határainál fekvő harmadik országokkal a szabad mozgásra vonatkozó megfelelő szabályok érvényesítése érdekében;

11. e tekintetben emlékeztet *a schengeni térség irányításának felülvizsgálatáról* szóló véleményére ([1]), amely arra kéri a tagállamokat, hogy a belső határellenőrzéseket szigorúan legfeljebb 24 hónapra korlátozzák, valamint fejtsék ki, hogy miért nem alkalmasak az alternatív intézkedések;

12. sürgeti továbbá a Tanácsot, hogy ne blokkolja tovább a határon átnyúló európai mechanizmus létrehozását, amely megkönnyítené különböző kormányközi megoldások gyakorlati megvalósítását a határok mentén;

**Az egységes piaci szükséghelyzeti eszköz regionális szemszögből**

13. általánosságban üdvözli, hogy a javaslat helyi alapú megközelítést alkalmaz, és az utazási és üzleti tevékenységekre összpontosít; ugyanakkor kéri, hogy a szükséghelyzeti eszköz jobban fókuszáljon a területi szempontokra annak érdekében, hogy biztosítsa hatékonyságát helyi szinten;

14. ennek alapján kéri, hogy a Régiók Európai Bizottságának a képviselőit állandó jelleggel vonják be a tanácsadó csoportba;

15. kéri továbbá a helyi és regionális önkormányzatok bevonását a központi kapcsolattartó hivatalok kialakításába, valamint szorgalmazza a nemzeti integrált ügyintézési pontokhoz és az uniós szintű integrált ügyintézési ponthoz való egyenlő hozzáférést;

16. emlékeztet arra, hogy a válság szempontjából (potenciálisan) releváns áruk egyenlőtlenül oszlanak meg az egységes piacon belül; hangsúlyozza, hogy feltétlenül szükség van az európai szolidaritásra a fellépés során annak biztosítása érdekében, hogy ezeket az árukat szétosszák a súlyosan érintett területeken; üdvözli ezzel összefüggésben az exportkorlátozások tilalmát;

17. javasolja, hogy az idevágó fogalommeghatározásokat és kritériumokat tegyék koherensebbé a javaslat egészében, és ezzel összefüggésben fokozottabban vegyék figyelembe a regionális szempontokat;

**Az egységes piaci szükséghelyzeti eszköz irányítása**

18. ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy egyes fogalommeghatározásokat egyértelművé kell tenni annak érdekében, hogy biztosítható legyen a jogbiztonság és világos legyen, milyen feltételek mellett, milyen körülmények között és mely válságok esetén alkalmazandó a szükséghelyzeti eszköz;

19. üdvözli a javasolt jelzőlámparendszert, amely a szükséghelyzeti tervezés, az egységes piac felügyelete és az egységes piaci szükséghelyzet három szakaszát foglalja magában a válságmegelőzés, a válsághelyzetekre való felkészülés és a válságkezelés javítása érdekében;

20. határozottan üdvözli a tagállamok közötti információcserére, kommunikációra és koordinációra való összpontosítást, és ösztönzi egy olyan, közös online információs felület létrehozását a jövőbeli válságok esetére, amilyen a „Re-open EU” volt a Covid19-világjárvány idején;

21. hangsúlyozza, hogy a nagyobb jogbizonytalanság elkerülése érdekében biztosítani kell az ágazatspecifikus és egyéb általános szabályokkal, különösen a Schengeni határellenőrzési kódexszel való kiegészítő jelleget és koherenciát;

([1]) A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A schengeni térség felülvizsgált irányítása (HL C 498., 2022.12.30., 114. o.).

22. emlékeztet a szubszidiaritás és az arányosság elvére, és megjegyzi, hogy az Európai Bizottság javaslata igen széles körű; nagyon fontosnak tartja ezért, hogy az eszköz végrehajtása során megfelelő ellenőrzést és átláthatóságot biztosítsanak, többek között az Európai Bizottságra ruházott hatáskörök potenciálisan széles körű kiterjesztésének ellenőrzése és kompenzálása érdekében, és rámutat arra, hogy ez csak világos és egyértelmű kritériumok és számszerűsíthető küszöbértékek, valamint egy olyan, jogszerű eljárás révén érhető el, amely nemcsak a tagállamok és az Európai Parlament, hanem a nemzeti és regionális parlamentek részvételét is garantálja;

23. hangsúlyozza, hogy minden sürgősségi intézkedésnek hatékonyan érvényre kell juttatnia és teljeskörűen tiszteletben kell tartania a munkaügyi jogszabályokat és az alapvető jogokat – köztük a szociális, munkaügyi és szakszervezeti jogokat;

24. kéri, hogy vizsgálják felül, mennyiben szükséges és arányos az ellátási láncok nyomon követése, a vállalatoktól való információgyűjtés és a kiemelt megrendelések teljesítése, hiszen éppen válság idején kellene minimalizálni a vállalkozásokra, különösen a kis- és középvállalkozásokra nehezedő többletterheket; legalább a válaszadásra vonatkozó szoros határidőket meg kellene hosszabbítani;

25. üdvözli a stratégiailag fontos termékek megfelelőségértékelésének felgyorsítását; javasolja, hogy ezt terjesszék ki más termékcsoportokra is;

26. kéri az Európai Bizottságot, hogy tegye átláthatóvá a közös közbeszerzési eljárásokat, és vonja le a tanulságokat a Covid19-oltóanyagok gyártóival kötött szerződések mulasztásaiból;

27. végezetül üdvözli az európai stratégiai autonómia válságtól független megerősítéséről szóló aktuális vitákat, és érdeklődéssel várja az Európai Bizottság kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabályjavaslatát. Ezzel összefüggésben arra kéri az Európai Bizottságot, hogy jogszabálytervezetébe foglalja bele a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó cselekvési tervről szóló RB-vélemény javaslatait ([2]).

Kelt Brüsszelben, 2023. február 8-án.

*a Régiók Európai Bizottsága*
*elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

([2]) A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó cselekvési terv (HL C 175., 2021.5.7., 10. o.).